

અસ્વીકરણ: સ્થાનિક ભાષામાં અનુવાદિત આ ચુકાદા/હુકમનો હેતુ પક્ષકારોને તેમની ભાષામાં જાણકારી ઉપલબ્ધ કરાવવા માત્રનો છે અને તેનો અન્યથા ઉપયોગ થઈ શકશે નહિ. અન્ય તમામ વ્યવહારિક તેમજ સરકારી ઉદ્દેશો માટે મૂળ અંગ્રેજી ચુકાદો/હુકમ જ પ્રમાણિત અને માન્ય રહેશે.

DISCLAIMER: The translated judgement in vernacular language is meant for the restricted use of the litigant to understand it in his/her language and may not be used for any other purpose. For all practical and official purposes, the English version of the judgement shall be authentic and shall hold the field for the purpose of execution and implementation.

=====

પૂણે મ્યુનિસિપલ કોર્પોરેશન

વિરુદ્ધ

પ્રોમોટર્સ એન્ડ બિલ્ડર્સ એસોસિએશન અને અન્ય

૫ મે, ૨૦૦૪

[મુખ્ય ન્યાયાધીશ એસ. રાજેન્દ્ર બાબુ અને ન્યાયાધીશ જી.પી. માથુર]

મહારાષ્ટ્ર શહેરી આયોજન અધિનીયમ , ૧૯૬૬- કલમ ૩૭- મ્યુનિસિપલ કોર્પોરેશન દ્વારા રાજ્ય સરકારને ડેવલપમેન્ટ કંટ્રોલ નિયમોમાં સૂચિત સુધારાઓની મંજૂરી માટે રજૂઆત- રાજ્ય સરકાર દ્વારા વાંધા/સૂચનો મંગાવ્યા વિના મંજૂરી પહેલાં કેટલાક ફેરફારો કરવા- તેની માન્યતા- ઠરાવ્યું, રાજ્ય સરકારને મંજૂરી પહેલાં મર્યાદામાં નાના ફેરફારો કરવા માટે વ્યાપક વિવેકાધિકાર છે- તથ્યો પર, આવા ફેરફારો મનસ્વી અથવા અવાજની સાબિત થયા ન હોવાથી, તે માન્ય છે.

રાજ્ય સરકારે મહારાષ્ટ્ર રીજનલ અને ટાઉન પ્લાનિંગ એક્ટ, ૧૯૬૬ ની કલમ ૩૭ હેઠળ અપીલકર્તા-કોર્પોરેશનને બોમ્બે ડીસીઆરની જેમ તેના ડેવલપમેન્ટ કંટ્રોલ નિયમો (ડીસીઆર) માં સુધારો કરવા માટે નિર્દેશ જારી કર્યો. અપીલકર્તાએ ડીસીઆરના સૂચિત સુધારાઓને સત્તાવાર ગેઝેટમાં પ્રકાશિત કર્યા અને એક્ટની કલમ ૩૭(૧) હેઠળ વાંધા અને સૂચનો મંગાવ્યા. અપીલકર્તાએ મંજૂરી માટે સૂચિત સુધારાઓ રાજ્ય સરકારને સુપરત કર્યા. રાજ્ય સરકારે, નિયમોમાં કેટલાક વધારા કર્યા પછી, સૂચિત સુધારાઓને મંજૂરી આપી અને તેને સૂચિત કર્યા. પ્રતિવાદીઓએ એક્ટની કલમ ૩૭(૨) હેઠળ રાજ્ય સરકારની સત્તાઓથી બહાર હોવાના કારણે આ વધારાઓને પડકારતી રિટ પિટિશન્સ હાઈકોર્ટમાં દાખલ કરી. હાઈકોર્ટે રિટ પિટિશન્સને મંજૂર કરી. તેથી અપીલકર્તા-કોર્પોરેશન દ્વારા અપીલ.

અપીલોને મંજૂર કરતા, કોર્ટે

ઠરાવ્યું: ૧.૧. મહારાષ્ટ્ર રીજનલ અને ટાઉન પ્લાનિંગ એક્ટ, ૧૯૬૬ ની કલમ ૩૭(૧) હેઠળ, પ્લાનિંગ ઓથોરિટી, સૂચિત સુધારા અંગે વાંધા અને સૂચનો મંગાવ્યા પછી અને તમામ અસરગ્રસ્ત વ્યક્તિઓને નોટિસ આપ્યા પછી, સૂચિત ફેરફારને મંજૂરી માટે રાજ્ય સરકારને સુપરત કરશે. સુધારા કરતા પહેલા જાહેર

જનતા સાથેની ચર્ચા આ તબક્કે સમાપ્ત થાય છે. ત્યારબાદ, રાજ્ય સરકારને એક્ટની કલમ ૩૭(૨) હેઠળ મંજૂરી આપતા પહેલા જરૂરી તપાસ કરવી કે ન કરવી તેની સંપૂર્ણ સ્વતંત્રતા છે. ફરીથી, મંજૂરી આપતી વખતે, રાજ્ય સરકાર ફેરફારો સાથે અથવા વગર તે કરી શકે છે. રાજ્ય સરકાર એવી શરતો લાદી શકે છે જે તેને યોગ્ય લાગે. રાજ્ય સરકાર માટે મંજૂરી ન આપવી પણ માન્ય છે. આ એક્ટની કલમ ૩૭(૨) નો સાચો અર્થ છે. હાઈકોર્ટ દ્વારા આપવામાં આવેલા વિરોધાભાસી અર્થઘટનને સમર્થન આપવું મુશ્કેલ છે. એક્ટની કલમ ૩૭(૧) હેઠળ રાજ્ય સરકાર માટે મુખ્ય મર્યાદા એ છે કે કોઈ પણ સત્તાધિકારી વિકાસ યોજનાના મૂળભૂત સ્વભાવને બદલવા માટે સુધારાનો પ્રસ્તાવ મૂકી શકે નહીં. સૂચિત સુધારો વિકાસ યોજનાની મર્યાદામાં ફક્ત નાનો જ હોઈ શકે છે. અને આવા નાના ફેરફારો માટે, રાજ્ય સરકાર માટે વિવિધ સંબંધિત પરિબળોને ધ્યાનમાં રાખીને, વ્યાપક વિવેકબુદ્ધિનો ઉપયોગ કરવો સામાન્ય છે. ફરીથી, જો તે મનસ્વી અથવા અવાજબી હોય, તો તેને પડકારી શકાય છે. [૨૧૨-એ-ડી]

૧.૨. ડેવલપમેન્ટ કંટ્રોલ નિયમો (ડીસીઆર) બનાવવું અથવા તેમાં સુધારો કરવો એ કાયદાકીય કાર્યો છે. તેથી, એક્ટની કલમ ૩૭ ને ડીસીઆર માં સુધારા કરવા માટે કાયદાકીય સત્તાઓના ભંડાર તરીકે જોવું જોઈએ. ડીસીઆર માં સુધારો કરવાની તે કાયદાકીય સત્તા રાજ્ય સરકારને સોંપવામાં આવી છે. જેમ આપણે પહેલેથી જ નિર્દેશ કર્યો છે, એક્ટની કલમ ૩૭(૨) નું સાચું અર્થઘટન

રાજ્ય સરકારને મંજૂરી આપતી વખતે જરૂરી ફેરફારો કરવા અથવા શરતો મૂકવાની મંજૂરી આપે છે. એક્ટની કલમ ૩૭(૨) માં, વિધાનસભાનો મંજૂરી આપતા પહેલા જાહેર સુનાવણી પ્રદાન કરવાનો કોઈ ઈરાદો ન હતો. આવા સુધારા કરવાની પ્રક્રિયા કલમ ૩૭ માં પ્રદાન કરવામાં આવી છે. સોંપાયેલા કાયદાને તેના નિર્માણમાં કુદરતી ન્યાયના સિદ્ધાંતોનું ઉલ્લંઘન કરવા બદલ પ્રશ્ન કરી શકાતો નથી સિવાય કે કાયદો પોતે તે જરૂરિયાત પૂરી પાડે. જ્યાં વિધાનસભાએ કોઈ નોટિસ અથવા સુનાવણી પ્રદાન કરવાનું પસંદ કર્યું નથી, ત્યાં કોઈ તેના પર આગ્રહ કરી શકતું નથી અને આવી કાયદાકીય પ્રવૃત્તિમાં કુદરતી ન્યાયને વાંચવો માન્ય નથી. તદુપરાંત, ગૌણ કાયદો ઘડતી સંસ્થા દ્વારા 'જેમ તે જરૂરી માને તેવી તપાસ' માટેની જોગવાઈ સામાન્ય રીતે ગૌણ કાયદો ઘડતી સંસ્થાને કોઈપણ સ્ત્રોતમાંથી સંબંધિત માહિતી મેળવવામાં સુવિધા આપવા માટેની સક્ષમ જોગવાઈ છે અને તેનો હેતુ કોઈને પણ કોઈ અધિકાર આપવાનો નથી. કાયદાકીય કાર્યોનો ઉપયોગ કરતી વખતે, જ્યાં સુધી અવાજબીપણું અથવા મનસ્વીતા દર્શાવવામાં ન આવે, ત્યાં સુધી કોર્ટ માટે દખલ કરવી શક્ય નથી.

[૨૧૨-ઈ-એચ; ૨૧૩-એ-બી]

યુનિયન ઓફ ઈન્ડિયા અને અન્ય વિરુદ્ધ સાયનામાઈડ ઈન્ડિયા લિમિટેડ અને અન્ય, (૧૯૮૭) ૨ એસસીસી ૭૨૦; એચએસએસકે નિહામી અને અન્ય વિરુદ્ધ યુનિયન ઓફ ઈન્ડિયા અને અન્ય, (૧૯૯૦) ૪ એસસીસી ૫૧૬; કેનરા

બેંક વિરુદ્ધ દેબાશિષ દાસ, (૨૦૦૩) ૪ એસસીસી ૫૫૭ અને ઓએનજીસી વિરુદ્ધ એસો. ઓફ નેચરલ ગેસ કન્ઝ્યુમિંગ ઇન્ડસ્ટ્રીઝ ઓફ ગુજરાત, (૧૯૯૦) સપલ. એસઈસી ૩૯૭, નો સંદર્ભ લેવામાં આવ્યો.

૧.૩. ડેવલપમેન્ટ કંટ્રોલ નિયમો એક્ટની કલમ ૧૫૮ હેઠળ ઘડવામાં આવ્યા છે. કાયદાની જોગવાઈઓ હેઠળ ઘડવામાં આવેલા નિયમો કાયદાનો ભાગ બને છે. બીજા શબ્દોમાં કહીએ તો, તેમની પાસે કાયદાકીય શક્તિ છે. એ પણ કાયદાની સ્થાપિત સ્થિતિ છે કે કાયદા વિરુદ્ધ કોઈ 'પ્રોમિસરી એસ્ટોપેલ' હોઈ શકે નહીં. તેથી, હાઈકોર્ટે ફરીથી 'પ્રોમિસરી એસ્ટોપેલ' ના સિદ્ધાંતનો ઉપયોગ કરીને પ્રતિવાદીઓ દ્વારા દાખલ કરાયેલી અરજીને મંજૂર કરીને ભૂલ કરી. (૨૧૩-સી-ઈ)

જનરલ ઓફિસર કમાન્ડિંગ-ઈન-ચીફ અને અન્ય વિરુદ્ધ ડો. સુભાષ ચંદ્ર યાદવ અને અન્ય, (૧૯૮૮) ૨ એસસીસી ૩૫૧; એ.પી. પોલ્યુશન કંટ્રોલ બોર્ડ II વિરુદ્ધ એમ.વી. નાયડુ, (૨૦૦૧) ૨ એસસીસી ૬૨; સેલ્સ ટેક્સ ઓફિસર અને અન્ય વિરુદ્ધ શ્રી દુર્ગા ઓઈલ મિલ્સ, (૧૯૯૮) ૧ એસસીસી ૫૭૨ અને શર્મા ટ્રાન્સપોર્ટ વિરુદ્ધ ગોવટ. ઓફ એપી, (૨૦૦૨) ૨ એસઈસી ૧૮૮, નો સંદર્ભ લેવામાં આવ્યો.

સિવિલ એપેલેટ જ્યુરિસ્ટિક્શન: સિવિલ અપીલ નંબર ૩૮૦૦ / ૨૦૦૩.

બોમ્બે હાઈકોર્ટના ચુકાદા અને આદેશ તારીખ ૨૩.૪.૨૦૦૨ માંથી ડબલ્યુ.પી.
નંબર ૫૧૯૮ / ૨૦૦૧ માં.

સાથે

સી.એ. નંબર ૩૮૦૧, ૩૮૦૨, ૩૮૦૩, ૩૮૦૪ ઓફ ૨૦૦૩.

મુખુલ રોહતગી, એડિશનલ સોલિસિટર જનરલ, આર.એફ. નરીમાન, સી.એ.
સુંદરમ, જી.કે. બેનર્જી, દિનેશ દિવેદી મકરંદ ડી. અડકર, એસ. ડી. સિંહ,
વિજય સિંહ, અનુરાગ કિશોર, વિશ્વજીત સિંહ, શ્રીધર વાય. ચિતળે, કુમારી
વી.ડી. ખન્ના, રવિન્દ્ર અડસુરે, મુકેશ કે. ગિરી, આર.એન. કરંજવાલા, કુમારી
નંદિની ગોરે, કુમારી પ્રજ્ઞા બહગલ, શ્રીમતી માણિક કરંજવાલા, શ્રીમતી જે.એસ.
વડ, આશિષ વડ, કુમારી ચુગંધ્રા ઝા, રિતેશ અગ્રવાલ અને એ.એસ. પુન્ડર
હાજર રહેલા પક્ષકારો માટે.

કોર્ટનો ચુકાદો મુખ્ય ન્યાયાધીશ રાજેન્દ્ર બાબુ દ્વારા આપવામાં આવ્યો:

મહારાષ્ટ્ર રીજનલ અને ટાઉન પ્લાનિંગ એક્ટ, ૧૯૬૬ (એક્ટ) ની જોગવાઈઓ
અનુસાર મહારાષ્ટ્ર રાજ્ય સરકાર દ્વારા મંજૂર કરાયેલ ડેવલપમેન્ટ કંટ્રોલ નિયમો

(ડીસીઆર) માં પડકારાયેલો સુધારો છે કે કેમ તે અહીં વિચારણા હેઠળની બાબત છે.

એક્ટ અન્ય બાબતોની સાથે ગ્રેટર બોમ્બે અને પૂણેના વિકાસ આયોજનને સુવ્યવસ્થિત કરવા માટે પ્રાદેશિક વિકાસ સત્તામંડળો રચના કરે છે. બોમ્બે અને પૂણેના સંબંધિત કોર્પોરેશનોને એક્ટ હેઠળ પ્રાદેશિક વિકાસ સત્તાધિકારી તરીકે નામાંકિત કરવામાં આવ્યા હતા. ૮-૭-૧૯૯૩ ના રોજ મહારાષ્ટ્ર સરકારે એક્ટની કલમ ૩૭ હેઠળ પૂણે મ્યુનિસિપલ કોર્પોરેશન (પીએમસી) ને તેના ડીસીઆરમાં બોમ્બે ડીસીઆરની જેમ સૂચિત સુધારો કરવા માટે નિર્દેશ જારી કર્યો. ૩૦-૯-૧૯૯૩ ના રોજ પીએમસીએ સત્તાવાર ગેઝેટમાં સૂચિત સુધારાઓ પ્રકાશિત કર્યા અને એક્ટની કલમ ૩૭(૧) અનુસાર વાંધા / સૂચનો મંગાવ્યા. ત્યારબાદ રાજ્ય સરકારે સૂચિત સુધારાઓને મંજૂરી આપી. ૨૨-૮-૧૯૯૫ ના રોજ પીએમસીએ ડ્રાફ્ટ નિયમોમાં કોઈપણ ફેરફાર કર્યા વિના ડીસીઆરમાં ફેરફાર માટેનો પ્રસ્તાવ સુપરત કર્યો. ત્યારબાદ, રાજ્ય સરકારે એક્ટની કલમ ૩૭(૨) હેઠળ નોટિફિકેશન તારીખ ૫-૬-૧૯૯૭ દ્વારા ફેરફારના પ્રસ્તાવને મંજૂરી આપી અને સુધારેલા ડીસીઆરને સૂચિત કર્યા. એ નિર્દેશ કરવામાં આવ્યો છે કે પીએમસી દ્વારા સુપરત કરાયેલા પ્રસ્તાવમાં નિયમ એન ૨.૪.૧૧ માં સૂચિત સુધારામાં "વેરી સેડ પ્લોટ" શબ્દોનો સમાવેશ થતો ન હતો. જોકે જ્યારે મંજૂરી આપવામાં આવી ત્યારે રાજ્ય સરકારે નિયમોમાં કેટલાક વધારા કર્યા અને નિયમ

એન ૨.૪.૧૧ માં ""ખુબજ કહેવાતો પ્લોટ"" શબ્દનો સમાવેશ થાય છે. આ નિયમો હેઠળ વધારાના ફ્લોર સ્પેસ ઇન્ડેક્સ (એફએસઆઈ) ને પીએમસી દ્વારા યોગ્ય રીતે મંજૂરી આપવામાં આવી હતી. ત્યારબાદ, વધારાના એફએસઆઈ આપવાની વિનંતીને પીએમસી દ્વારા નકારવામાં આવી. આના પરિણામે વર્તમાન મુકદ્દમો થયો. અહીંના પ્રતિવાદીઓએ હાઈકોર્ટ સમક્ષ આ સુધારાને એ આધારે પડકાર્યો કે અંતિમ મંજૂરી આપતી વખતે રાજ્ય સરકાર દ્વારા કરવામાં આવેલા વધારા એક્ટની કલમ ૩૭(૨) હેઠળ રાજ્ય સરકારની સત્તાઓથી બહાર છે. હાઈકોર્ટે એ તર્ક પર અરજીને મંજૂર કરી કે કલમ ૩૭(૨) ની ભાષા ક્યાંય પણ રાજ્ય સરકારને આયોજન સત્તામંડળ દ્વારા સુપરત કરાયેલા ફેરફારોમાં પોતાની શરતો અથવા પોતાના સુધારાઓ ઉમેરવાની મંજૂરી આપતી નથી. એવું પણ જાણવા મળ્યું કે રાજ્ય સરકાર મંજૂરી આપતા પહેલા અસરગ્રસ્ત પક્ષો અથવા જેમણે પ્રસ્તાવોમાં ફેરફાર સૂચવ્યો હતો તેમને સાંભળવા માટે બંધાયેલ છે. હાઈકોર્ટે એ પણ નિર્દેશ કર્યો કે પ્રોમિસરી એસ્ટોપેલના સિદ્ધાંતો લાગુ કરવા પર કોર્પોરેશનને એ આગ્રહ રાખવાની મંજૂરી આપી શકાતી નથી કે વધારાના ૦.૪ એફએસઆઈનો ઉપયોગ તે જ પ્લોટ પર થવો જોઈએ. આ નિર્ણયને અમારી સમક્ષ પડકારવામાં આવ્યો છે.

હવે વિચારણા માટેનો પ્રશ્ન એ છે કે શું રાજ્ય સરકાર પ્લાનિંગ ઓથોરિટી દ્વારા સુપરત કરાયેલા ફેરફારોમાં પોતાના કોઈ ફેરફાર કરી શકે છે કે નહીં. એક્ટની

પડકારાયેલી કલમ ૩૭ નીચે મુજબ વાંચે છે:

"૩૭(૧) જ્યાં અંતિમ વિકાસ યોજનાના કોઈપણ ભાગમાં અથવા તેમાં કરવામાં આવેલા કોઈપણ પ્રસ્તાવમાં ફેરફાર એવા સ્વભાવનો હોય કે તે આવી વિકાસ યોજનાના સ્વરૂપને બદલશે નહીં, ત્યાં આયોજન સત્તામંડળ, અથવા જ્યારે રાજ્ય સરકાર દ્વારા નિર્દેશિત કરવામાં આવે ત્યારે, આવા નિર્દેશની તારીખથી સાઠ દિવસની અંદર, સત્તાવાર ગેઝેટમાં અને તે દ્વારા નિર્ધારિત કરી શકાય તેવી અન્ય રીતે એક નોટિસ પ્રકાશિત કરશે જે સૂચિત ફેરફારના સંબંધમાં કોઈપણ વ્યક્તિ પાસેથી આવા નોટિસની તારીખથી એક મહિના પછી નહીં વાંધા અને સૂચનો મંગાવશે; અને સૂચિત ફેરફારથી અસરગ્રસ્ત તમામ વ્યક્તિઓને પણ નોટિસ આપશે અને આવી કોઈપણ વ્યક્તિઓને સુનાવણી આપ્યા પછી, સુધારા સાથે સૂચિત ફેરફાર, જો કોઈ હોય તો, મંજૂરી માટે રાજ્ય સરકારને સુપરત કરશે. (૧એ) # (૧એએ) # (૧બી) # (૨) રાજ્ય સરકાર, આવી તપાસ કરી શકે છે જે તે જરૂરી માને અને નગર આયોજન નિયામકની સલાહ લીધા પછી સત્તાવાર ગેઝેટમાં સૂચના દ્વારા, આવા ફેરફારો સાથે અથવા વગર અને તે જે શરતો યોગ્ય માને તેને આધીન, ફેરફારને મંજૂરી આપી શકે છે, અથવા મંજૂરી આપવાનો ઇનકાર કરી શકે છે. જો ફેરફારને મંજૂરી આપવામાં આવે, તો અંતિમ વિકાસ યોજનાઓ તે મુજબ સુધારેલી માનવામાં આવશે."

(ભાર મૂકવામાં આવ્યો છે) આ જોગવાઈનું વાંચન દર્શાવે છે કે કલમ (૧) હેઠળ, પ્લાનિંગ ઓથોરિટી સૂચિત સુધારા અંગે વાંધા અને સૂચનો મંગાવ્યા પછી અને તમામ અસરગ્રસ્ત વ્યક્તિઓને નોટિસ આપ્યા પછી, પ્રસ્તાવિત સુધારાને સરકારને મંજૂરી માટે સુપરત કરશે. સુધારા કરતા પહેલા જાહેર જનતા સાથેની ચર્ચા આ તબક્કે સમાપ્ત થાય છે. ત્યારબાદ, કલમ (૨) હેઠળ સરકારને મંજૂરી આપતા પહેલા જરૂરી તપાસ કરવી કે ન કરવી તેની સંપૂર્ણ સ્વતંત્રતા છે. ફરીથી, મંજૂરી આપતી વખતે, સરકાર ફેરફારો સાથે અથવા વગર તે કરી શકે છે. સરકાર એવી શરતો લાદી શકે છે જે તેને યોગ્ય લાગે. સરકાર માટે મંજૂરી ન આપવી પણ માન્ય છે. આ કલમ (૨) નો સાચો અર્થ છે. હાઈકોર્ટ દ્વારા આપવામાં આવેલા વિરોધાભાસી અર્થઘટનને સમર્થન આપવું મુશ્કેલ છે. કલમ (૧) હેઠળ સરકાર માટે મુખ્ય મર્યાદા એ છે કે કોઈ પણ સત્તાધિકારી વિકાસ યોજનાના મૂળભૂત સ્વભાવને બદલવા માટે સુધારાનો પ્રસ્તાવ મૂકી શકે નહીં. સૂચિત સુધારો વિકાસ યોજનાની મર્યાદામાં ફક્ત નાનો જ હોઈ શકે છે. અને આવા નાના ફેરફારો માટે, વિવિધ સંબંધિત પરિબલોને ધ્યાનમાં રાખીને, સરકાર માટે વ્યાપક વિવેકબુદ્ધિનો ઉપયોગ કરવો સામાન્ય છે. ફરીથી, જો તે મનસ્વી અથવા gerVyajbl હોય, તો તેને પડકારી શકાય છે. અહીંના પ્રતિવાદીઓનો કેસ નથી કે સૂચિત ફેરફાર મનસ્વી અથવા અવાજબી છે. તેઓએ આ કારણ દર્શાવીને તેને પડકાર્યો કે સરકાર એક્ટ હેઠળ ફેરફારમાં આવા ફેરફારો કરવા માટે સક્ષમ નથી.

ડીસીઆર બનાવવું અથવા તેમાં સુધારો કરવો એ કાયદાકીય કાર્યો છે. તેથી, કલમ ૩૭ ને ડીસીઆરમાં સુધારા કરવા માટે કાયદાકીય સત્તાઓના ભંડાર તરીકે જોવું જોઈએ. ડીસીઆરમાં સુધારો કરવાની તે કાયદાકીય સત્તા રાજ્ય સરકારને સોંપવામાં આવી છે. જેમ આપણે પહેલેથી જ નિર્દેશ કર્યો છે, કલમ ૩૭(૨) નું સાચું અર્થઘટન રાજ્ય સરકારને મંજૂરી આપતી વખતે જરૂરી ફેરફારો કરવા અથવા શરતો મૂકવાની મંજૂરી આપે છે. કલમ ૩૭(૨) માં, વિધાનસભાનો મંજૂરી આપતા પહેલા જાહેર સુનાવણી પ્રદાન કરવાનો કોઈ ઇરાદો ન હતો. આવા સુધારા કરવાની પ્રક્રિયા કલમ ૩૭ માં પ્રદાન કરવામાં આવી છે. સોંપાયેલા કાયદાને તેના નિર્માણમાં કુદરતી ન્યાયના સિદ્ધાંતોનું ઉલ્લંઘન કરવા બદલ પ્રશ્ન કરી શકાતો નથી સિવાય કે કાયદો પોતે તે જરૂરિયાત પૂરી પાડે. જ્યાં વિધાનસભાએ કોઈ નોટિસ અથવા સુનાવણી ની જોગવાઈ કરવાનું પસંદ કર્યું નથી, ત્યાં કોઈ તેના પર આગ્રહ કરી શકતું નથી અને આવી કાયદાકીય પ્રવૃત્તિમાં કુદરતી ન્યાયને વાંચવો માન્ય નથી. તદુપરાંત, ગૌણ કાયદો ઘડતી સંસ્થા દ્વારા 'જેમ તે જરૂરી માને તેવી તપાસ' માટેની જોગવાઈ સામાન્ય રીતે ગૌણ કાયદો ઘડતી સંસ્થાને કોઈપણ સ્ત્રોતમાંથી સંબંધિત માહિતી મેળવવામાં સુવિધા આપવા માટેની સક્ષમ જોગવાઈ છે અને તેનો હેતુ કોઈને પણ કોઈ અધિકાર આપવાનો નથી. (યુનિયન ઓફ ઈન્ડિયા અને અન્ય વિરુદ્ધ સાયનામાઈડ ઈન્ડિયા લિમિટેડ અને અન્ય (૧૯૮૭) ૨ એસસીસી ૭૨૦ ફકરા ૫ અને ૨૭.

સામાન્ય રીતે જુઓ એચએસએસકે નિહામી અને અન્ય વિરુદ્ધ યુનિયન ઓફ ઈન્ડિયા અને અન્ય (૧૯૯૦) ૪ એસસીસી ૫૧૬ અને કેનરા બેંક વિરુદ્ધ દેબાશિષ દાસ (૨૦૦૩) ૪ એસસીસી ૫૫૭). કાયદાકીય કાર્યોનો ઉપયોગ કરતી વખતે, જ્યાં સુધી ગેરવાજબીપણું અથવા મનસ્વીતા દર્શાવવામાં ન આવે, ત્યાં સુધી કોર્ટ માટે દખલ કરવી શક્ય નથી. (સામાન્ય રીતે જુઓ ઓએનજીસી વિરુદ્ધ એસો. ઓફ નેચરલ ગેસ કન્ઝ્યુમિંગ ઈન્ડસ્ટ્રીઝ ઓફ ગુજરાત ૧૯૯૦ (સપલ) એસસીસી ૩૯૭) તેથી, હાઈકોર્ટ દ્વારા અપનાવવામાં આવેલો દષ્ટિકોણ સાચો લાગતો નથી.

ડીસીઆર એક્ટની કલમ ૧૫૮ હેઠળ ઘડવામાં આવ્યા છે. કાયદાની જોગવાઈઓ હેઠળ ઘડવામાં આવેલા નિયમો કાયદાનો ભાગ બને છે. (જુઓ જનરલ ઓફિસર કમાન્ડિંગ-ઈન-ચીફ અને અન્ય વિરુદ્ધ ડો. સુભાષ ચંદ્ર યાદવ અને અન્ય (૧૯૮૮) ૨ એસસીસી ૩૫૧, ફરો ૧૪). બીજા શબ્દોમાં કહીએ તો, ડીસીઆર પાસે કાયદાકીય શક્તિ છે. એ પણ કાયદાની સ્થાપિત સ્થિતિ છે કે કાયદા વિરુદ્ધ કોઈ 'પ્રોમિસરી એસ્ટોપેલ' હોઈ શકે નહીં. (એ.પી. પોલ્યુશન કંટ્રોલ બોર્ડ II વિરુદ્ધ એમ.વી. નાયડુ (૨૦૦૧) ૨ એસસીસી ૬૨, ફરો ૬૯, સેલ્સ ટેક્સ ઓફિસર અને અન્ય વિરુદ્ધ શ્રી દુર્ગા ઓઈલ મિલ્સ (૧૯૯૮) ૧ એસસીસી ૫૭૨, ફરો ૨૧ અને ૨૨ અને શર્મા ટ્રાન્સપોર્ટ વિરુદ્ધ ગોવટ. ઓફ એપી (૨૦૦૨) ૨ એસસીસી ૧૮૮, ફરો ૧૩ થી ૨૪). તેથી, હાઈકોર્ટે ફરીથી

વચનપત્ર ના સિદ્ધાંતનો ઉપયોગ કરીને અહીંના પ્રતિવાદીઓ દ્વારા દાખલ કરાયેલી અરજીને મંજૂર કરીને ભૂલ કરી.

ઉપરોક્ત કારણોસર, હાઈકોર્ટ દ્વારા અપનાવવામાં આવેલો દષ્ટિકોણ ટકાવી શકાય નહીં.

હાઈકોર્ટના આદેશને રદ કરીને આ અપીલોને મંજૂર કરવામાં આવે છે અને હાઈકોર્ટ સમક્ષ દાખલ કરાયેલી રિટ પિટિશન્સને ફગાવી દેવામાં આવે છે.

બી.એસ.

અપીલો મંજૂર.

This judgment has been translated using AI Tool – SUVAS.

=====

અસ્વીકરણ: સ્થાનિક ભાષામાં અનુવાદિત આ ચુકાદા/હુકમનો હેતુ પક્ષકારોને તેમની ભાષામાં જાણકારી ઉપલબ્ધ કરાવવા માત્રનો છે અને તેનો અન્યથા ઉપયોગ થઈ શકશે નહિ. અન્ય તમામ વ્યવહારિક તેમજ સરકારી ઉદ્દેશો માટે મૂળ અંગ્રેજી ચુકાદો/હુકમ જ પ્રમાણિત અને માન્ય રહેશે.

DISCLAIMER: The translated judgement in vernacular language is meant for the restricted use of the litigant to understand it in his/ her language and may not be used for any other purpose. For all practical and official purposes, the English version of the judgement shall be authentic and shall hold the field for the purpose of execution and implementation.